

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarverslag

2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	03
De Bibliotheek voor volwassenen.....	04
De Bibliotheek voor de jeugd.....	10
Uitgelicht: Verteltas.....	13
Online aanbod	16
Organisatie	18
Cijfers online, e-books & luisterboeken	20
Cijfers Voorschools.....	22
Cijfers Primair onderwijs.....	23
Cijfers dBoS.....	24
Cijfers Voortgezet onderwijs	25
Cijfers leden & uitleningen	27

Voorwoord

De Nieuwe Bibliotheek

Al enige jaren terug is Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen begonnen met de inrichting en uitrol van 'de nieuwe bibliotheek'. In deze nieuwe bibliotheek wordt extra aandacht geschonken aan lees- en taalvaardigheid van zowel jongeren als ouderen. Daarnaast is er aandacht voor de digitale vaardigheden van alle inwoners in ons gebied. Het zijn juist deze twee onderwerpen (taal en digitaal) die centraal staan in onze huidige maatschappij. Het ontbreken van deze vaardigheden leidt tot een forse achterstand in zowel sociaal en economisch opzicht.

Daarnaast is er extra aandacht voor het bestrijden van eenzaamheid. Uit allerlei onderzoeken komt duidelijk naar voren dat een erg groot gedeelte van de bevolking last heeft van gevoelens van eenzaamheid. En dit zeker niet alleen onder de ouderen.

Er is dus grote behoefte aan een toegankelijke en laagdrempelige plek waar mensen terecht kunnen om hun vaardigheden op peil te brengen. Om mensen te ontmoeten. Om te leren. Of te studeren. Ook nu weer: dit geldt voor zowel jong als oud.

Dit is nu precies waar de nieuwe bibliotheek haar pijlen op heeft gericht. Met als hoogtepunt de opening van de nieuwe bibliotheek in Terneuzen. Bibliotheek Terneuzen is ingericht om aan alle nieuwe wensen en eisen van ontmoeting en ontwikkeling te kunnen voldoen. Het is ook een prachtige bibliotheek geworden, waar 'welkom' met hoofdletters wordt geschreven. En waar honderden mensen het afgelopen jaar een of meerdere cursussen hebben gevolgd, steun hebben gezocht bij de problemen die de digitale wereld met zich meebrengt en de Nederlandse taal hebben verbeterd.

Maar 2022 kende meer hoogtepunten. De opening van de nieuwe bibliotheek in IJzendijke bijvoorbeeld. Tot stand gekomen met financiële ondersteuning vanuit het Rijk. Ook de wetenschapsdag kan aan dit rijtje worden toegevoegd. Tientallen kinderen kwamen in bibliotheek Terneuzen proeven aan wetenschap en techniek. De verhuur van de vergaderruimten in Terneuzen en ook de samenwerking met Family hoort ook in de lijst.

Daarbovenop komen nog de vele lezingen in bibliotheek Hulst; de voorleesmomenten in bibliotheek Oostburg en alle activiteiten die in de Bibliotheek op School plaatsvinden. 2022 was ook het jaar waarin onze bibliotheek de coördinator was van alle taalactiviteiten voor volwassenen. In samenwerking met Porthos, aan-z en Hulst voor Elkaar is aan heel veel mensen taal-hulp geboden.

Intussen hebben we ook nog via onze 15 vestigingen zo'n 400.000 boeken uitgeleend.

Het was een vol en waardevol jaar voor de nieuwe bibliotheek. Hulde aan alle medewerkers en vrijwilligers die dit allemaal hebben gerealiseerd. Met de mogelijkheden die ons ook in 2023 worden geboden, ziet de toekomst er rooskleurig uit.

Zoals altijd: van harte welkom in een van onze bibliotheken.

Met vriendelijke groet,

Rudi Crombeen
directeur/bestuurder
Stichting Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

de Bibliotheek

voor volwassenen

Dit jaar was het jaar van weer opstarten na corona

Taalcafé

Alle **taalcafés** zijn fysiek gestart. Elke week is er een taalcafé in bibliotheek Hulst, bibliotheek Terneuzen, één in het dorps huis in Vogelwaard en één in de Samenkamer in Aardenburg. In maart hebben we ook de deuren van het taalcafé opengesteld voor de Oekraïense vluchtelingen. In Terneuzen doen we een extra taalcafé voor de vluchtelingen die in de oude bibliotheek verblijven, in Hulst komen de vluchtelingen die in Reynaertland verblijven naar het taalcafé in de bibliotheek in Hulst. Voor deze groep is daar een extra taalcafé gestart.

Taalvrijwilligers

Zoals voorgaande jaren wordt er ook weer een **basistraining taalvrijwilliger** gegeven. Dit keer alleen in Terneuzen. Bovendien is door de welzijnsorganisaties

aangegeven dat er meer behoefte bestaat aan de onderdelen herkennen en doorverwijzen en een vrijwilligersbijeenkomst. Hier is gehoor aan gegeven. In november wordt een **webinar herkennen en doorverwijzen** georganiseerd voor professionals van gemeentes, uitzendbureaus, de zorg etc. Kortom iedereen die te maken kan hebben met laaggeletterdheid. Het webinar is opgenomen zodat ook degenen die er niet bij waren toch de informatie tot zich kunnen nemen. Dit webinar is georganiseerd in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven.

In november 2022 wordt een speciale dag voor taalvrijwilligers georganiseerd. De interesse hiervoor en diens gevolg de opkomst was groot. De deelnemers kunnen die dag drie workshops volgen. Namelijk: het werken met woordkaarten, de Total Physical Respons (TPR) methode - taal leren door handelen en een workshop voor Taalmaatjes. Een medewerkster van Stichting Lezen en Schrijven geeft de workshop 'woordkaarten' en doet dit op een hele enthousiaste manier. Zij geeft tips aan de vrijwilligers hoe de kaarten te gebruiken tijdens het taalcafé. De woordkaarten zijn door haar ontwikkeld en worden ingezet bij de taalcafés.

De tweede workshop, Total Physical Respons (TPR), wordt gegeven door een NT2 lerares van Scalda. Bij TPR worden woorden aangeboden in combinatie met actie. Dus je zegt 'sta op' en je staat op terwijl je dit zegt. Hiermee illustreer je wat het woord betekent. Of je zegt 'muur' en je wijst naar de muur. Doordat mensen de woorden zowel horen als er iets mee moeten doen, worden beide hersenhelften aangesproken. Het gevolg is dat de woorden beter onthouden worden. Ook weer een hele leerzame workshop die goed in de praktijk kan worden toegepast.

De derde workshop is vooral geschikt voor de taalmaatjes die één op één met een taalleerder oefenen. Een medewerkster van Stichting Lezen en Schrijven geeft tips aan de taalvrijwilligers. Na de workshops volgt een nuttige netwerkborrel en een gezellig samenzijn met soep en broodjes.

Via de online kanalen van de bibliotheek kunnen er vragen gesteld worden over taal. Hier wordt veel gebruik van gemaakt door instanties, maar ook mensen die op zoek zijn naar hulp.

Dit jaar is een business case laaggeletterdheid voor Zeeland opgesteld onder leiding van professor Maurice de Greef. Hij is leerstoelhouder van de UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie aan de Vrije Universiteit Brussel. De bibliotheek geeft de nodige input en is ook betrokken bij de totstandkoming van het uiteindelijke rapport. De bibliotheek gaat zich er ook voor in zetten dat de genoemde actiepunten worden uitgevoerd, uiteraard samen met de netwerkpartners. Twee van de actiepunten hebben reeds plaats gevonden namelijk de herkennen en doorverwijzen bijeenkomst en de vrijwilligersbijeenkomst.

Dit jaar is de bibliotheek gestart met het geven van de **cursus Klik&Tik** aan de medewerkers van Dethon. In alle drie de gemeentes gaat een groep

Cursus Klik & Tik

van start. De bedoeling is dat ze hierna doorstromen naar de cursus Digisterker. In Hulst, Terneuzen en Sluis wordt de reguliere cursus Klik&Tik met regelmatige tussenpozen georganiseerd.

Ook de cursus **Digisterker**; werken met de digitale overheid wordt op regelmatige basis gehouden. In november wordt in de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg de Digisterker deeldag gehouden. Zeeuws-Vlaanderen is ook vertegenwoordigd met medewerkers en vrijwilligers.

Nieuw is de workshop **DigiVitaler**, kennismaken met digitale zorg. Deze wordt gehouden in bibliotheek Hulst en Terneuzen en maakt bezoekers wegwijs in de digitalisering in de gezondheidszorg.

Workshop DigiVitaler

Gestart wordt met een introductie. Tijdens deze bijeenkomst worden bezoekers geïnformeerd over de inhoud van de cursus DigiVitaler-werken met de digitale gezondheidszorg. De daadwerkelijke trainingen gaan in 2023 van start.

Maandelijkse is er een **digitaal inlooppreekuur** in de bibliotheek in Hulst, Axel, Oostburg en Terneuzen. Iedereen kan daar terecht met vragen over de mobiele telefoon, laptop, tablet, e-reader en het internet.

In september wordt in Hulst de 1e **workshop Fotograferen met je smartphone** gegeven. Hier blijkt grote behoefte aan. Na deze aftrap volgden nog 2 workshops in december.

In november volgen alle medewerkers van de publieke dienstverlening een **training IDO** – informatiepunt Digitale overheid. Hieraan voorafgaand hebben zij de E-learning IDO op Bibliotheekcampus gevolgd.

Ook volgen medewerkers van de bibliotheek de **training Basisopleiding Bibliotheken (BOB)**. Dit is een 13-daagse basisopleiding voor de moderne bibliotheek en mediatheek met ruime aandacht voor zowel de vakinhoudelijke als communicatieve vaardigheden.

In maart, net na de opening van de nieuwe bibliotheek aan Bellevue, is de **tentoonstelling Wij doorbreken de cirkel van huiselijk geweld te zien**, gemaakt voor Open Mind Amsterdam. Ook worden er die maand rondom dit thema een aantal activiteiten georganiseerd, zoals traumadeskundigheidstraining voor professionals die slachtoffers begeleiden.

Schrijfster **Lale Gul** geeft een lezing in bibliotheek Terneuzen. Zij wordt geïnterviewd door Maurits Sep, journalist van de PZC. Dit is één van de laatste

Lale Gul

lezingen die zij geeft vanwege aanhoudende bedreigingen.

In bibliotheek Hulst worden er **lezingen** in samenwerking met Hulst Cultureel. In april is Herman Pley te gast. In september geeft Philip Huff een interessante lezing en wordt hij geïnterviewd door

Herman Pley

Maurits Sep. De dag erna geeft Huff een lezing in Den Dullaert voor leerlingen van het Reynaert college, klassen 4 en 5 have VWO. In november vindt er een literaire avond plaats met Ronald Giphart, Miloe van Beek en Auke Hulst in bar Encore te Hulst. Naast de lezingen in samenwerking met Hulst Cultureel wordt in juni ook de lezing "Surplace", met als gasten Jose de Cauwer en Gio Lippens, en gepresenteerd door PZC verslaggever Peter van Kouteren, georganiseerd. Een succes waar vooral het mannelijke publiek op af komt.

Een aantal medewerkers van Bibliotheek Hulst zijn op 7 oktober aanwezig op de **infomarkt** tijdens het "Kom Erbij festival" in Den Dullaert in Hulst.

In oktober zijn in Bibliotheek Hulst de **leesbijeenkomsten Zeeuws Weerzien** gestart. Een keer per maand worden er aan de hand van de krant Zeeuws Weerzien onderling verhalen gedeeld en herinneringen opgehaald. De redactie komt tot stand in samenwerking met Zeeuws Archief, ZB| Bibliotheek van Zeeland en Erfgoed Zeeland.

Studenten van Scalda en de vrouwenvereniging Philippine krijgen een rondleiding door de bibliotheek, in Hulst en Terneuzen.

Bibliotheek Terneuzen is, samen met vier andere bibliotheken in Nederland, genomineerd voor de **Beste Bibliotheek Award**. De verkiezing wordt gedaan door een vakjury en een publieksjury. Iedere genomineerde bibliotheek levert een promotiefilm aan. Op 1 november vertrekt een delegatie van bibliotheek Terneuzen naar het gebouw van NBD/Biblion in Zoetermeer om de uitreiking bij te wonen. Daar wordt bibliotheek Hoogezand uitgeroepen tot winnaar.

De Beste Bibliotheek Award

In de nieuwe bibliotheek in Terneuzen komen **leesgroepen** van Senia samen om te praten over het boek dat ze gelezen

hebben. De bibliotheek wordt ook meer bezocht door studenten, die voor hun tentamens of proefwerkenweek komen studeren. Ze zitten vaak in de voor dit doel bestemde kajuiten achterin de bibliotheek, maar ook de drie zalen worden gebruikt, ze zitten vaak in groepjes bij elkaar.

In bibliotheek Terneuzen worden regelmatig **spreekuren gehouden door diverse partijen** zoals Samen Recht Vinden en De Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levensende (NVVE). Ook zijn er veel bezoekers die hun krant of tijdschrift lezen onder het genot van een kopje koffie van Family, een hele waardevolle aanvulling!

De verhuur van ruimtes aan externe partijen loopt goed, ook hier wordt vaak weer de samenwerking met Family opgezocht qua catering.

In juni wordt meegewerkt aan het **jeugdfestival** in samenwerking met creatieve vorming in Den Dullaert in Hulst. De bibliotheek is aanwezig met de boekfiets en het mobiele green screen.

De **expositie** 150 jaar treinspoor Mechelen – Terneuzen was wegens corona en de verhuizing van de bibliotheek uitgesteld. In juli vindt eindelijk de officiële opening plaats en de tentoonstelling wordt druk bezocht. Na deze tentoonstelling exposeert het Liliane Fonds in de zaal. . Na Terneuzen wordt deze tentoonstelling ook in Hulst gepresenteerd. Andere exposities in Hulst zijn foto, grafiek en sculpturen van Wim Boehle, Vive le tour, foto-expositie “Foto's met de smartphone”, Wij doorbreken de cirkel en kunstexpositie van Janna Weijland.

In december is in bibliotheek Koewacht de tentoonstelling “Leven op de Voagen” te zien. Leerlingen van basisschool de Vlaswiek leren over de geschiedenis van hun omgeving door middel van het boek gelijknamige boek geschreven door Willy Verschraegen. Er wordt een project rondom dit werk ontwikkelt door de auteur, samen met Harry Sinke, voor leerlingen van groep 7 en 8 van de Vlaswiek. De tentoonstelling is afgesloten met een interessante lezing in de bibliotheek in Koewacht.

Gouden Strop Thriller Tour

In september vindt in bibliotheek Terneuzen de **Gouden Strop Thriller Tour** plaats. Te gast zijn Nathalie Pagie, Charles den Tex, Aad Vlag en Joop van Riessen. Ze worden geïnterviewd door Elsa van Hermon, presentator bij omroep Zeeland. Het is een mooie avond met veel enthousiaste thrillerliefhebbers.

Met ingang van november is de **lokale omroep GO-RTV** maandelijks te vinden in bibliotheek Terneuzen. Ze verzorgen op zaterdagmorgen een live-radio uitzending met nieuws en actualiteiten uit de regio.

Tijdens de **week van de eenzaamheid** zijn er een aantal activiteiten met Aan-z georganiseerd. Deze week was ook de start van deze campagne in Terneuzen, omdat er toch veel mensen aangeven dat ze soms eenzaam zijn. Er is een mannenmeeting georganiseerd, een groepsgesprek met ouderen en een training signalering eenzaamheid. Ook vond er een workshop friemel mouwen versieren plaats. Naderhand worden deze mouwen aangeboden aan het bejaardentehuis.

Jan Vantoortelboom

De Zeeuws-Vlaamse schrijver **Jan Vantoortelboom** organiseert een workshop schrijven. Hij wil Zeeuws talent ontdekken, ontwikkelen en het schrijven in het algemeen stimuleren zodat het aanbod Zeeuwse schrijvers in de toekomst groeit. Zo'n 14 leerlingen van het Lodewijk college komen in de bibliotheek samen om van hem deze workshop te volgen.

De **Write for Rights** actie van Amnesty International wordt ieder jaar op de Dag van de Rechten van de Mens gehouden. In bibliotheek Hulst, Terneuzen en Oostburg is iemand aanwezig van Amnesty. Er worden die dag brieven en kaarten geschreven voor mensen die onterecht in de gevangenis zitten. In totaal zijn er 133 brieven en kaarten geschreven, een mooi aantal.

In augustus opent bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen haar **vijftiende vestiging**, in museum het Bolwerk in IJzendijke. In Zeeuws-Vlaanderen is er geen bibliotheekvoorziening in het gebied tussen Biervliet en Oostburg. De gemeente Sluis realiseert deze nieuwe bibliotheekvestiging in het kader van de motie-Asscher. Hiermee heeft het Rijk drie miljoen euro beschikbaar gesteld om op twaalf plekken in het land een bibliotheek te (her)openen.

de Bibliotheek IJzendijke

Sinds lange tijd vind er eind december weer een **vrijwilligersbijeenkomst** plaats in bibliotheek Terneuzen. Deze is in verband met corona een aantal jaren niet door kunnen gaan. Onder het genot van een hapje en drankje wordt er gezellig gekletst met elkaar en directeur Rudi Crombeen hield een praatje over de toekomst en transformatie van de bibliotheek. Er zijn zo'n 60 vrijwilligers aanwezig.

de Bibliotheek

Educatieve dienstverlening

VoorleesExpress
Lees- en doeboek

Meer leesplezier, taalontwikkeling en mediawijsheid

Boekfiets

Het team educatieve dienstverlening van Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen heeft zich dit jaar weer hard gemaakt voor meer leesplezier, taalontwikkeling en mediawijsheid. Door steeds vaker de programmering binnen en buiten de Bibliotheek aan elkaar te verbinden, zorgen we voor een rijk en divers aanbod voor kinderen en ouders en professionals. Denk bijvoorbeeld aan de leesmediaconsulent die je ziet bij een activiteit op school en weer tegenkomt bij een openingsfeest van de Kinderboekenweek. De vakantieleestasjes om een leesdip tegen te gaan werden dit jaar versterkt door de activiteiten in de bibliotheek Terneuzen. Zo motiveren we ouders en kinderen om ook in de vakantie lekker te blijven lezen en aan hun vaardigheden te werken!

Ook het vraaggericht werken heeft extra aandacht gekregen. Steeds vaker richten wij ons op de doelgroepen die onze ondersteuning het hardst nodig hebben. Dat doen wij o.a. door middel van een collectie in verschillende talen of door op vraag van de scholen individuele leesgesprekken te voeren met leerlingen. En dat doen wij door een prachtig programma als de Voorleesexpress aan te bieden. Hierbij kunnen wij de Boekfiets inzetten om het voorlezen extra feestelijk te maken!

Dat dit allemaal hard nodig is hoeven wij niet meer uit te leggen. Met haast een kwart van onze jeugd die het risico loopt als laaggeletterde door het leven te gaan moeten we alle zeilen bij zetten. Hoe? Dat kunnen we alleen samen. Samen met onze partners in het onderwijs, de kinderopvang, de GGD en de welzijnsinstellingen. Samen kijken we wat er nodig en haalbaar is om het lezen een boost te geven.

0 – 4 jaar BoekStart

BoekStart in de bibliotheekvestigingen

BoekStart in de bieb

Ouders van pasgeboren kinderen ontvangen via de gemeente een brief over BoekStart en informatie over een gratis lidmaatschap van Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen. In de

Bibliotheekvestiging in de buurt kunnen ouders voor hun kinderen tot 2,5 jaar een gratis BoekStartkoffertje ophalen als ze hun kindje lid maken. In dit oranje koffertje zitten 2 boekjes en een folder over voorlezen aan jonge kinderen. Er wordt in de bibliotheek Terneuzen wekelijks voorgelezen door een voorleesvrijwilliger. In de bibliotheek Hulst en Terneuzen worden er maandelijks leuke voorleesactiviteiten georganiseerd voor peuters en kleuters.

Jaarlijks wordt er in de vestigingen Axel, Hulst Oostburg en Terneuzen tijdens de Nationale Voorleesdagen een Voorleesfeest georganiseerd. Dit jaar vieren we een feestje met Maximiliaan Modderman in de bibliotheek samen met zo'n 75 kinderen en hun (groot)ouders/verzorgers.

Op zaterdag 11 juni vindt in de Bibliotheek Terneuzen de BoekStartdag plaats. De dag wordt druk bezocht door ouders en kinderen. Er is druk gespeeld, geposeerd voor het green screen en natuurlijk voorgelezen.

Tijdens de Mediaukkie dagen kunnen ouders deelnemen aan het landelijke webinar 'Swipe Stap sprong'. Samen met Denise Bontje nemen ouders een kijk in het media-aanbod voor jonge kinderen. Ze krijgen antwoord op vragen die je als ouder hierover kunt hebben. En ze komen meer te weten over de bewuste inzet van media en begeleiding van jonge kinderen hierbij.

Green Screen

BoekStart in de kinderopvang

De Bibliotheek stimuleert het (voor)leesplezier van ouders en professionals die betrokken zijn bij de kinderopvanglocatie en de onderbouw van de basisschool. De consulent BoekStart richt zich op kinderen van 0-6 jaar en hun ouders en de professionals van het kinderdagverblijf en de groepen 1 en 2. De hoofdtaak is het bevorderen van voorlezen en het stimuleren van taalontwikkeling en mediaopvoeding.

Er wordt jaarlijks een webinar en een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor professionals.

In januari wordt er, voorafgaand aan de Nationale Voorleesdagen, een 'Digitaal Kenniscafé Nationale Voorleesdagen' georganiseerd in samenwerking met de Zeeuwse Bibliotheek en Bibliotheek Oosterschelde.

In april kunnen professionals deelnemen aan de workshop 'Taal en fantasiespel stimuleren via bewegingsversjes' gegeven door Marlies Greve van de Droomvogel.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen wordt er op veel peuterspeelzalen voorgelezen uit 'Maar eerst

ving ik een monster', Prentenboek van het jaar, tijdens een groepsbezoek van de leesmediaconsulenten.

Voorleesexpress

De VoorleesExpress is in 2022 van start gegaan in de Gemeente Hulst, Sluis en Terneuzen. Dit in samenwerking met de drie welzijnsorganisaties Hulst voor Elkaar, Porthos Sluis en Aan-Z Terneuzen. De aangemelde voorleesvrijwilligers krijgen tijdens de trainingen in bibliotheek Hulst en Terneuzen meer uitleg over de doelgroep en een workshop Interactief

Voorlezen. Ondertussen zijn er ongeveer 15 gezinnen gekoppeld aan een voorleesvrijwilliger. De eerste trajecten van 20 weken zijn ondertussen ook afgerond. Deze kinderen ontvingen een diploma en een prentenboek.

Verteltas

Op de Moerschansschool in Hulst wordt de Verteltas geïntroduceerd (zie sidebar hieronder). De Verteltassen worden door ouders gemaakt en bedacht en met hun kinderen thuis en op school gebruikt. Elke Verteltas vertelt zijn eigen verhaal.

Uitgelicht: Project Verteltas

In mei 2022 zijn we bij basisschool de Moerschans van start gegaan met het project De Verteltas. De introductie wordt verzorgd door Elke Hamelink en Ingrid van Hermon, medewerkers van de bibliotheek. Samen met Veerteltas coördinator en begeleidster Lisa van der Winden van het kenniscentrum Verteltassen.

Bij binnenkomst zitten er 12 moeders aan tafel. Wat een opkomst. Dit hadden wij niet verwacht en Lisa van der Winden van de Verteltas al helemaal niet. Zij gaf aan dit nog niet eerder te hebben meegemaakt. De actieve werving van de directeur en leerkrachten van de school heeft dit positieve resultaat opgeleverd.

Lisa heeft een aantal tassen meegenomen als voorbeeld en wij van de bibliotheek hebben gezorgd voor prenten- en informatieboeken.

Er wordt koffie en thee geschonken met lekkers erbij en Lisa legt uit wat de Verteltas inhoudt en hoe deze tot stand komt. De ouders zijn enthousiast. Er wordt gevoeld aan de materialen, de inhoud van de tassen wordt bekeken en al vrij snel worden er ideeën gespuid. De deelnemers hebben er zin in. Als het boek gekozen is, Boer Boris gaat naar Zee van Ted van Lieshout en Philip Hopman, leest Elke uit het prentenboek voor zodat duidelijk wordt waar het verhaal over gaat. Er wordt een inventarisatie gemaakt van materialen die nodig zijn en wie wat gaat doen. De 1e ochtend zit er op.

Er wordt een nieuwe datum geprikt voor de volgende bijeenkomst.

Vanuit het kenniscentrum Verteltassen zal Lisa in

overleg de eerste bijeenkomsten begeleiden om de groep op weg te helpen.

Als het project vorm begint te krijgen en al duidelijk te zien is welk prentenboek hierbij hoort, komen halverwege de ochtend de klassen (juf en kinderen) een voor een kijken wat de moeders aan het doen zijn. Sommige kinderen herkennen hun moeder in de groep, gezichten stralen en er wordt geknuffeld door moeders en hun kinderen.

Om te weten of de makers van de Verteltas op de goede weg zijn worden spelletjes of opdrachten uitgetest in de klas. Meestal worden de opdrachten of spelletjes goed bevonden door de kinderen, maar soms moeten er aanpassingen gedaan worden. De wisselwerking tussen school en ouders die meedoen is actief en positief.

De inzet van leerkrachten en directeur zijn nodig, maar hier werkt het erg goed.

Nu, ruim een jaar later, is de Verteltas op school nog steeds actief. De groep met ouders is iets kleiner geworden, ongeveer 5 tot 7 ouders per keer en 1x per week.

Soms haken ouders af, maar komen er ook weer nieuwe bij. Een aantal is inmiddels goed bevriend geraakt. Zelf probeer ik 1x in de 6 weken even een uurtje langs te gaan om te kijken wat voor moois er allemaal is gemaakt. En ik kan vertellen het is altijd erg gezellig. Zonder een kopje thee te hebben gedronken mag ik niet vertrekken. Ook voor mij zitten er inmiddels een flink aantal bekende gezichten, die ik ook weer terug zie in de bibliotheek.

Het is een feestje om hieraan deel te mogen nemen!

Ingrid van Hermon

Het is een tas met een schat aan aantrekkelijke materialen die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden. Een prentenboek en een daaraan gekoppeld informatief boek vormen de basis van de Verteltas. Daarbij wordt spelmateriaal bedacht en gemaakt dat de taalontwikkeling en het leesplezier van het kind stimuleert. De Verteltasmethode versterkt de leesomgeving en de taalontwikkeling van kinderen én hun ouders.

De Verteltasmethode versterkt de leesomgeving en de taalontwikkeling van kinderen én hun ouders. Door de Verteltasmethode raken ouders meer betrokken bij het onderwijs en er ontstaat een betere samenwerking tussen school en gezin. Het middel dat hierbij wordt ingezet is een Verteltas met lees- en spelmateriaal. De Verteltassen worden door ouders gemaakt en bedacht en met hun kinderen thuis en op school gebruikt.

Elke Verteltas vertelt zijn eigen verhaal. Het is een tas met een schat aan aantrekkelijke materialen die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden. Een prentenboek en een daaraan gekoppeld informatief boek vormen de basis van de Verteltas. Daarbij wordt spelmateriaal bedacht en gemaakt dat de taalontwikkeling en het leesplezier van het kind stimuleert. De inhoud van de Verteltas kan aangepast worden aan niveau, leeftijd, leerstijl en de visie van school.

Tijdens de aftrap op 6 april heeft Lisa van der Winden van de stichting Verteltas uitleg gegeven over de tassen aan een groep van 20 ouders. De consultant BoekStart is aanwezig met een collectie prentenboeken, informatieve boeken en zoekboeken.

4 – 12 jaar De Bibliotheek op School

Vakantielezen 2022

Ook in de vakantie kom je naar de bibliotheek! In de zomervakantie werden er wekelijks een activiteit georganiseerd in de bibliotheek Terneuzen voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Er wordt (muzikaal) voorgelezen, kinderen en ouders maakten in een workshop kennis met de mogelijkheden van het green screen, de Boekfiets kwam langs en er was een workshop Dieren tekenen door kunstenaar Ferdy Remijn.

Voorlezen tijdens de KBW

Kinderboekenweek 2022

In de bibliotheken in Axel, Hulst, Oostburg en Terneuzen wordt de Kinderboekenweek op woensdag 5 oktober geopend met een Gi-Ga-Groen feest. Bijna 200 kinderen hebben deze middag activiteiten gedaan binnen het thema van de Kinderboekenweek.

Deze middag was in samenwerking met Natuur&Zo. Tijdens de Kinderboekenweek kunnen kinderen in

verschillende bibliotheek vestigingen een geluidenspeurtocht doen.

De cursus Open Boek

is de opleiding tot leescoördinator op de basisschool. Deze heeft ook in 2022 weer enthousiaste deelnemers opgeleverd. Zeker na de afsluitende bijeenkomst vol poëzie-inspiratie van De Schoolschrijver. Ook de leesconsulenten van de bibliotheek schuiven aan.

Cursus Open Boek

Wetenschapsdag

Wetenschapsdag

Het eerste weekend van oktober vindt in bibliotheek Terneuzen de **Wetenschapsdag** plaats. Dit is een succes, erg druk bezocht met allemaal blij en enthousiaste kinderen. Dit is

mogelijk gemaakt door de eveneens enthousiaste paricipanten. Er zijn workshops zonne-energie boten maken en buiten laten varen, shampoo maken, met 3D pennen tekenen, met de 3D printer sleutelhangers maken met je naam, op de foto met je favoriete achtergrond met behulp van de green screen. Bovendien waren de bedrijven DOW, Cargill en DOEN Vereecken aanwezig met interessante bedrijfsgerelateerde proeven/workshops.

De Bibliotheek op School

Ook in 2022 hebben de leesmediaconsulenten zich ingezet om het leesplezier bij kinderen te vergroten. Dit jaar is er, naast de leesbevorderingsprojecten en groepsbezoeken voor de basisscholen, extra aandacht voor het leesplezier van kinderen met een leesbeperking of leesprobleem. Zo worden er op verschillende basisscholen door de leesmediaconsulent individuele leesgesprekken gevoerd met deze leerlingen. Tijdens de netwerkbijeenkomst 'Rijke teksten in het basisonderwijs' op 14 juni krijgen de leesmediaconsulenten van de bibliotheek en de leescoördinatoren van de basisscholen een antwoord op de vragen:

- Wat zijn rijke teksten?
- Hoe kun je werken met rijke teksten?

dBoS

Daarna werd er gezamenlijk gekeken naar de ondersteuning en inzet van de leesmediaconsulent bij het werken met rijke teksten.

In Zeeuws-Vlaanderen hebben 33 scholen een Bibliotheek op School. Alle basisscholen in Zeeuws-Vlaanderen hebben een abonnement bij de bibliotheek.

12 – 18 jaar VO

Alle brugklassen van het Reynaertcollege zijn in het begin van schooljaar op groepsbezoek geweest in de Bibliotheek van Hulst. Daar krijgen ze meer uitleg over de verschillende jeugdboeken, de online bibliotheek en hoe ze boeken kunnen zoeken en reserveren. Dit doen ze door middel van het uitvoeren van opdrachten tijdens het bibliotheekbezoek.

16 + MBO

In september 2022 zijn we gestart met een pilot leesbevordering bij de opleiding Kindprofessional van Scalda, locatie Terneuzen. De eerstejaars zijn tijdens de lessen Nederlands gestart met vrij lezen tijdens de les. Hiervoor hebben zij een collectie boeken te leen. Deze collectie is samengesteld naar aanleiding van een online vragenlijst die door alle studenten is ingevuld. Tijdens de aftrap maken ze kennis met de verschillende genres en boeken door middel van een boekpromotie door een leesmediaconsulent.

De tweedejaars studenten brengen in het voorjaar een bezoek aan bibliotheek Terneuzen. Zij krijgen daar een rondleiding en komen meer te weten over de verschillende jeugdboeken, leescampagnes voor de jeugd en de programma's BoekStart en de Bibliotheek op School.

de Bibliotheek

Online aanbod

In het kader van 'Leven Lang Ontwikkelen', één van de maatschappelijke opgaves uit het Bibliotheekconvenant, wordt het educatieve aanbod voor volwassen bibliotheekleden in 2022 voortgezet.

Daarmee kunnen alle bibliotheekleden die zich persoonlijk willen ontwikkelen aan de slag met zo'n 160 **online cursussen** op het gebied van bijvoorbeeld communicatie, persoonlijke kracht, taal en commerciële vaardigheden. De online cursussen worden aangeboden door de aanbieders Soofos en GoodHabit.

In november 2022 start een social media campagne om het aanbod onder de aandacht te brengen bij de leden.

De **TijdschriftenBieb** is een gratis app voor leden van de bibliotheek. Met deze app kunnen bibliotheekleden tijdschriften online lezen. In de TijdschriftenBieb zit voor elk wat wils en bevat de volgende tijdschriften: A World of Culture, Ariadne at Home, AutoWeek, De Wereld van Wandelen, Eigen Huis & Interieur, Flair, Happinez, Happi.kidz, Margriet, Nouveau, Psychologie Magazine, Steden!, Story, Viva, Vrij Nederland en Yoga Magazine. Er worden circa 60.000 tijdschriften in een maand uitgeleend.

Om het leesplezier te vergroten, doorlezen te bevorderen en daarmee het leesniveau op peil te houden, wordt er in de zomer van 2022 een campagne aangeboden om het aanbod digitaal lezen voor de jeugd van de (online) Bibliotheek extra onder de aandacht te brengen. Eén van de pijlers van deze campagne is het leesprogramma Vakantielezen. **Vakantielezen** is een spannende ontdekkingsreis voor beginnende lezers uit groep 3-4. Tijdens de digitale Thuiseditie gaan kinderen, samen met hun gezin, op schattenjacht. Ze reizen langs de 6 landen van de Vakantielezen-landkaart.

Het aanbod van **SkillsTown** bevat zo'n 60 online trainingen die bibliotheken gratis aanbieden aan leden en niet-leden. Daarbij ligt de focus op duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Hiermee kunnen mensen hun vaardigheden vergroten - en daarmee hun kans op werk.

Het online aanbod van de **digitale bibliotheek** bestaat onder andere uit Het Financiële Dagblad, tests van de Consumentenbond, JeugdBieb, interactieve animaties voor Jeugd, De digitale encyclopedieën van Unieboek | Het Spectrum Winkler Prins Junior en Studie, De Voorleeshoek, Bereslim, Yoleo, Uittrekselbank en Literom, Junior Einstein en Theorie.nl.

de Bibliotheek

Organisatie

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad heeft 7x overleg gehad met de directeur/bestuurder. Samen overlegden ze 8x. Ook hebben ze twee keer een training gevolgd. De Ondernemingsraad heeft een vertegenwoordiger in de Raad van Toezicht: Theo Reijns.

Samenstelling

Ellen van Eenennaam (Voorzitter)
Anne-Marie de Blok (Secretaris)
Heleen de Buck (Lid)

Raad van Toezicht

Samenstelling

- Leen Wille. Voorzitter. Lid sinds 01/01/2017. Gepensioneerd. Penningmeester Stichting Oorlogsmonument Zuidzande, secretaris Koperen Passer afdeling N5 Penta, directeur/eigenaar WIGA BV (stamrecht BV).
- Rudy van Haperen. Penningmeester. Lid sinds 01/07/2016. Ondernemer.
- Ellen de Neef. Lid sinds 30/09/2019. Bestuurder bij Elevantio.
- Theo Reijns. Lid sinds 30/09/2019. Gepensioneerd.
- Nathalie de Visser. Lid sinds 01/07/2018. Senior KNA Archeoloog en Adviseur Aardkundige waarden bij de Provincie Zeeland, Directeur bij Edufact Advies in Erfgoed, Bestuurslid Stichting Reygersberch en Voorzitter VvE Aparthotel Zoutelande.

De Raad van Toezicht vergaderde vier keer in 2022. Conform de statuten geeft de Raad goedkeuring aan de jaarrekening, accountantsverklaring en de begroting.

Governance Code Cultuur

De Raad van Toezicht werkt volgens de Code Governance Cultuur. Die biedt een normatief kader voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties. Daarmee laten de verantwoordelijke bestuurders en toezichthouders aan de buitenwereld zien wat de gangbare standaarden zijn voor goed bestuur in de cultuursector.

Personeel

Er zijn in 2022 21,93 fte en 35 medewerkers in dienst.

Nieuwe medewerkers krijgen de Basisopleiding Bibliotheken, een 13-daagse basisopleiding voor de moderne bibliotheek en mediatheek aangeboden. Twee leesconsulenten volgen de Nationale Opleiding MediaCoach.

de Bibliotheek

Cijfers Online, e-books & luisterboeken

Online bibliotheek uitleningen 2022 In Zeeuws-Vlaanderen

e-books
27.968

luisterboeken
7.885

uniek websitebezoek
biebzvl.nl
38.825

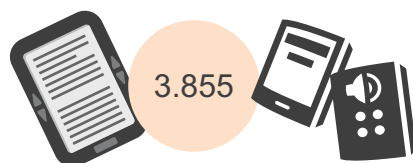

actieve leden in Zeeuws-Vlaanderen
online Bibliotheek
1.541

ticketshop
7.300

Installaties Zeeuwse Bibliotheeken App

Online cursussen, gevolgd in 2022

Top 3 cursussen Soofos
1. Leer alles van Excel
2. Wordpress
3. Photoshop

Top 3 cursussen Goodhabitz
1. Excel
2. Vitaliteit
3. Kritisch denken

E-BOOKS EN LUISTER-BOEKEN IN 2022

In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books en luisterboeken in 2022 voor Nederland

Op 31 december waren er **524481** accounts.

Meest geleende e-books in 2022

- 1 | **Daar waar de rivierkreeften zingen**
Delia Owens
- 2 | **Vier wandelaars en een Siciliaan**
Marion Pauw
- 3 | **Vogeleiland**
Marion Pauw
- 4 | **Wachten op woensdag**
Nicci French
- 5 | **De Camino**
Anya Niewierrra

Leners

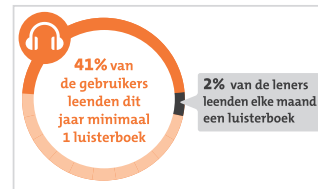
332232 mensen leenden minimaal **1** e-book.

Uitleningen

Er werden in 2022 gemiddeld **442138** e-books per maand uitgeleend.

Luisterboeken

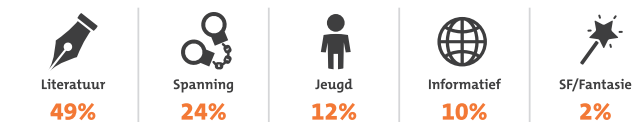

217363 mensen leenden minimaal **1** luisterboek

Hoe werden de e-books gelezen?

Top 5 uitleningen e-books per genre

Bron: de Koninklijke Bibliotheek

de Bibliotheek

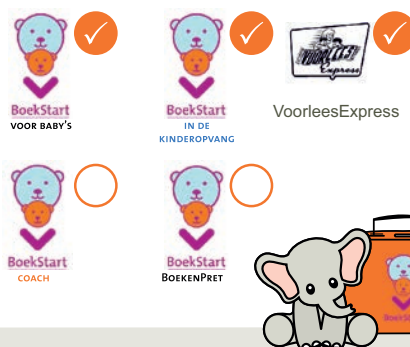
Cijfers Voorschools

De bibliotheek voor baby's, dreumesen en peuters

de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen
(2021-2022)

AANBOD PROGRAMMA'S

DOELGROEP EN LEDEN

637

Leden 0 tot 4 jaar

2 op de 10 kinderen
o tot 4 jaar in werkgebied

BOEKSTART IN CIJFERS

166

BoekStartkoffertjes uitgedeeld
door bibliotheken

14

Kinderopvanglocaties met
BoekStart in de kinderopvang

KB

-

BoekStartcoaches
op - locaties
(Consultatiebureau, CIG en
jeugdgezondheidszorglocaties)

-

Kinderopvanglocaties met ander
leesbevorderingsprogramma

TOP 4 DIENSTVERLENING TAALARME GEZINEN (landelijk)

Coördinatie VoorleesExpress

Samenwerking partners

Beleid gezinsaanpak
(preventie-curatie)

Samenwerking
BoekStartcoach

de Bibliotheek

Cijfers PO

Bibliotheken en de samenwerking met het primair onderwijs (2021-2022) de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

basisbibliotheek werkt samen met het primair onderwijs

LEESBEVORDERING

48

100%

schoolorcaties

Invullen leesplan

basisbibliotheek

32

67%

schoolorcaties

Boeken mogen mee naar huis

34

71%

schoolorcaties

48

100%

schoolorcaties werken samen met de bibliotheek

DIGITALE GELETTERDHEID

0

0%

schoolorcaties

Invullen mediaplan

0

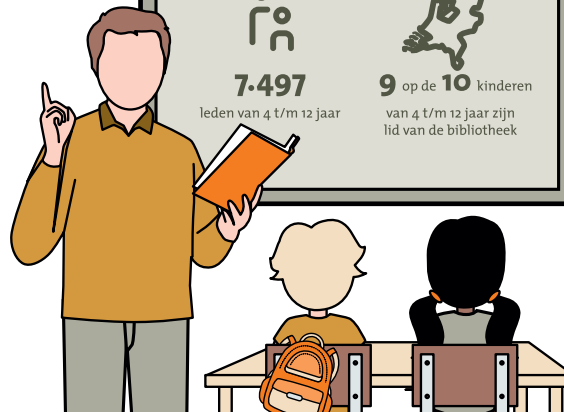
basisbibliotheek

0

0%

schoolorcaties

SAMENWERKING MET DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL EN VERGELIJKBARE PROGRAMMA'S*

basisbibliotheek

35

73%

schoolorcaties

de Bibliotheek op school

vergelijkbaar programma

35

73%

de Bibliotheek op school

0%

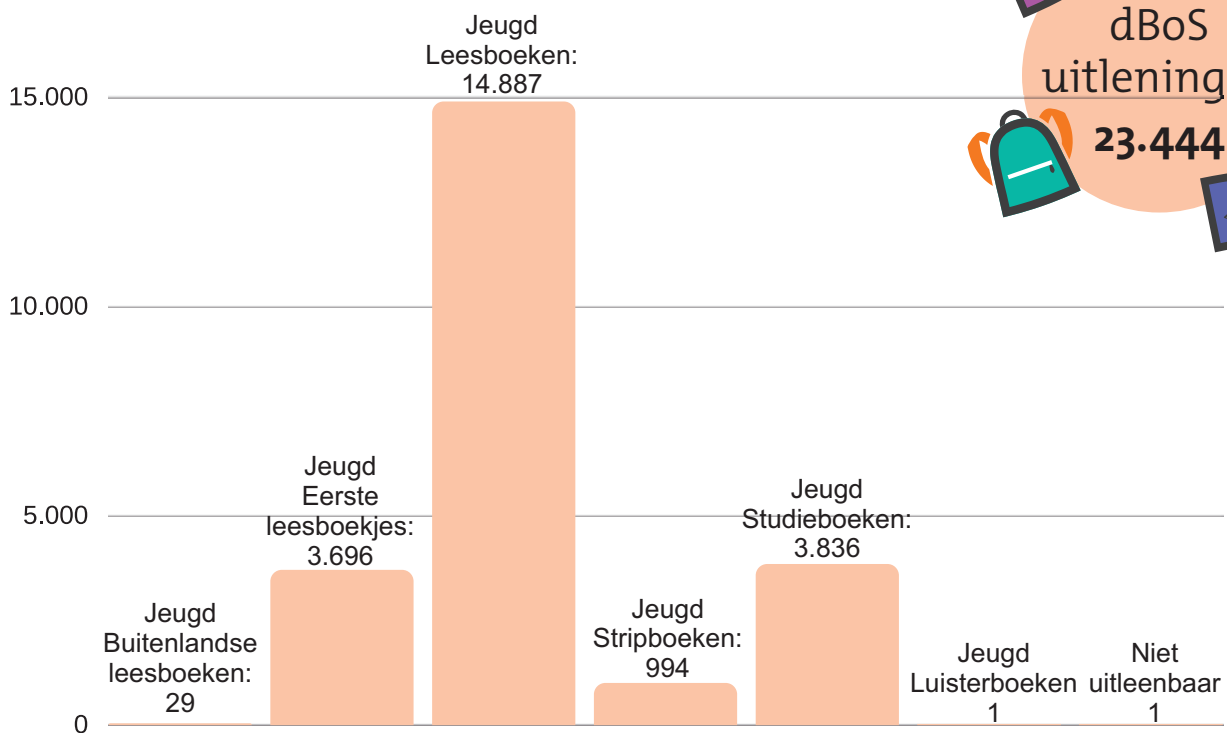
vergelijkbaar programma

*Schoolorcaties waarmee verkennende gesprekken worden gevoerd zijn niet meegeteld.

de Bibliotheek

Cijfers dBoS

de Bibliotheek

Cijfers VO

Bibliotheken en de samenwerking met het voortgezet onderwijs (2021-2022)

de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

SAMENWERKING

basisbibliotheken werken samen met het voortgezet onderwijs

13

100%

schoollocaties werken samen met de bibliotheek

LEESBEVORDERING

13

100%

schoollocaties

1

8%

schoollocaties met collectie via bibliotheek

DIGITALE GELETTERDHEID

0

0%

schoollocaties

DOELGROEP EN LEDEN

6.548

leden van 12 t/m 18 jaar

9 op de 10 jongeren van 12 t/m 18 jaar zijn lid van de bibliotheek

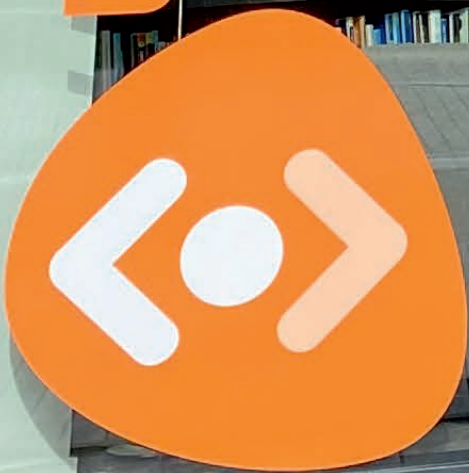
Gefaciliteerd door bibliotheek

Percentage t.o.v. aantal schoollocaties in werkgebied van bibliotheek

de Bibliotheek op school KB

Bibliothèque Zeeuws-Vlaanderen

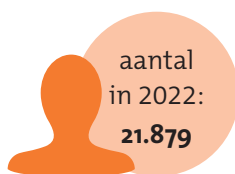

... is van iedereen

de Bibliotheek

Leden en uitleningen

LEDEN

BOEKEN IN DE COLLECTIE

ZEELAND:
900.000

UITLENINGEN

uitleningen
419.234

Uitleningen in
gemeente Sluis
per vestiging

Breskens: 11.891
Oostburg: 51.679
IJzendijke: 1.298

Uitleningen in
gemeente Terneuzen
per vestiging

Axel: 38.713
Biervliet: 10.379
Hoek: 6.008
Koewacht: 6.976
Philippine: 6.130
Sluiskil: 4.864
Sas van Gent: 16.794
Terneuzen: 142.774
Zaamslag: 10.607

Uitleningen in
gemeente Hulst
per vestiging

Hulst: 87.368
Kloosterzande: 14.027
Vogelwaard: 9.726

de Bibliotheek
Zeeuws-Vlaanderen

... is van iedereen

Arti

Colofon

Tekst & beeld
Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

Ontwerp & print
Print and Press